

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2019/20

Destinace (země, město): Itálie, Udine

Iméno, příjmení: Jana Sovová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzita v Udine (Università degli Studi di Udine)
Centro Linguistico e Audiovisivi

Čeština se v Udine vyučuje od 80. let minulého století. Od r. 2013 vede sekci bohemistiky profesorka Anna-Maria Perissutti. Českou literaturu letos externě vyučovala Libuše Heczková z FF UK v Praze. V rámci výměnného programu Erasmus+ do Udine zavítala Božena Bednaříková z FF UP v Olomouci.

Sekce bohemistiky je součástí ústavu Dipartimento di lingue e letterature, comunicazione, formazione e società, zatímco lektori administrativně spadají pod univerzitní Jazykové a audiovizuální centrum (Centro Linguistico e Audiovisivi). Český jazyk a literaturu lze studovat jako povinný nebo volitelný předmět v bakalářském, magisterském i postgraduálním studiu. Ačkoliv za účast na praktických cvičeních z cizích jazyků studenti nedostávají kredity, nemohu si na docházku v nejmenším stěžovat. Studenti bývají dochvilní a v případě absence se omlouvají. V letošním roce jsme jich měli celkem 11, z toho 8 v bakalářském a 3 v navazujícím magisterském studiu.

Pracovní úvazek lektora činí 14 vyučovacích hodin po 55 minutách a konzultační hodiny podle potřeby. K dalším povinnostem patří spolupráce s univerzitní knihovnou, vyplňování italských výkazů o obsahové náplni odučených hodin, příležitostné překlady či korektury apod. Výuka praktického jazyka probíhá až na úvodní informační setkání a vstupní seminář bez zprostředkovacího jazyka.

V 1. ročníku (cílová úroveň A1/A2 podle SERR) jsem použila první tři díly učebnice L. Holé a P. Bořilové *Čeština Expres* v kombinaci se svými prezentacemi a cvičeními. Osvědčily se mi i některé didaktické materiály dostupné na internetu – kromě online cvičení k výše uvedené učebnici to byly např. quizlety Jitky Pourové

nebo videoscénky na webové stránce Centra pro integraci cizinců *Kurzy češtiny pro cizince.cz*. Ve 2. ročníku (cílová úroveň B1 podle SERR) pracuji s knihou *Česky krok za krokem 2*, doplněnou o filmové, hudební a literární ukázky, krátké zprávy z tisku apod. Ve 3. ročníku (cílová úroveň B2 SERR) a v magisterském studiu 1-2 (cílová úroveň C1 podle SERR) používám převážně autentické materiály, které adaptuji podle úrovně studentů. Často sahám ke kapitolám z příruček, na kterých jsem se autorsky podílela¹; při distanční výuce se ukázalo jako obzvlášť praktické mít po ruce vlastní, předem zpracovaný didaktický materiál v elektronickém formátu a nemuset jej z hodiny na hodinu skenovat.

V prostředí Microsoft Teams, kam byly lektoráty po propuknutí pandemie přeměrovány, jsem si vyzkoušela různé přístupy k výuce ve virtuálních třídách. Studentky 1. ročníku si např. oblíbily rozmanitá nastavení pozadí obrazovky či vynalézavou grafickou úpravu dokumentů a prezentací, zatímco posluchači magisterského studia mě požádali, abych pokud možno nepoužívala ani nevyžadovala počítačové prezentace, poněvadž jsou jimi doslova přesyceni. Výuku s touto skupinkou jsem proto pojala jako diskusní fórum spojené s poslechovými a překladatelskými cvičeními a společnou úpravou černobílých sdílených dokumentů. Až na občasné výpadky internetu a dlouhé hodiny strávené u monitoru to byla pro všechny vynikající zkušenost. Podle výsledků neformální ankety, kterou jsem se studenty na téma e-learningu uskutečnila, jim právě čeština pomáhala překonat nepříznivý dopad vleklé sociální izolace, zatímco v některých jiných předmětech si z různých důvodů připadali ztraceni.

Studijní pobyty našich posluchačů na českých vysokých školách v rámci projektu Erasmus+ i jejich účast na LŠSS letos proběhly ve ztížených podmínkách. V rámci preventivních opatření proti šíření pandemie Covid-19 se nicméně podařilo najít kompromis a pobyty uskutečnit. Totéž se bohužel nedá říct o mimovýukových aktivitách, naplánovaných na letní semestr. Odpadly např. přednášky o české literatuře a kultuře na místních středních školách i dubnová exkurze gymnázia Liceo Statale N. Copernico do Prahy po stopách Jana Patočky, k níž jsme měli v úmyslu se připojit.

Z akcí, které proběhly v zimním semestru, bych připomněla zejména tyto:

- prezentace české kultury a historie smíšeným skupinkám středoškoláků v rámci jejich povinné školní praxe v předposledním roce studia;
- prezentace oboru na setkání s posluchači 1. ročníků všech jazykových kombinací;

---

¹ Sovová, J., Casadei, L.: *Textová cvičebnice pro zahraniční bohemisty* (Univerzita Palackého v Olomouci, 2005), Bednaříková, B., Sovová, J., Drlíková Sciortino, D.: *FLIP (your) TEACHING aneb Učíme (se) česky* (Univerzita Palackého v Olomouci, 2015), Bednaříková, B., Sovová, J., Kopečková, M.: *FLIP (your) TEACHING 2 aneb Učíme (se) česky 2* (Univerzita Palackého v Olomouci, 2017)

- setkání s básníky Jonášem Hájkem a Natálií Paterovou spojené s dvojjazyčným čtením ve spolupráci s Českým literárním centrem (ukázky přeložily dvě naše studentky, které během večera také tlumočily a diskutovaly se „svými“ autory o úskalích literárního překladu);
- konference a výstava věnovaná odkazu Jana Palacha ve spolupráci s gymnáziem Liceo Statale N. Copernico a Českým centrem Milán;
- symposium pro SŠ s názvem *Fenomenologie a disent: mezi Patočkou a Havlem. Hlasy proti normalizaci v Československu*;
- předvánoční setkání studentů a učitelů bohemistiky.

Závěrem: výuka v zimním semestru příštího akademického roku bude probíhat z větší části distančně. Odpovídající technické i domácí zázemí si musí lektori zajistit sami. Zaměstnanecké benefity ani příspěvky na ubytování, dopravu nebo sociální či zdravotní pojištění univerzita neposkytuje.

Udine 31. července 2020

Mgr. Jana Sovová

Fotografická příloha:

Setkání s básníky Jonášem Hájkem a Natálií Paterovou

Výstava o Janu Palachovi

Symposium Fenomenologie a disent: mezi Patočkou a Havlem. Hlasy proti normalizaci v Československu